

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

3 letá, Rozina, 1 rok. Platí ročně úrok 19 zl., ochranné 5 zl. 15 kr., daní 15 zl., jest jako jeho předkové v S. rozený, jest hudebníkem, má prodej střížného zboží, vydělá ročně 75 zl. Bydlí u něho bratr Löbl Hann, 29 letý, písař, který vydělává ročně 70 zl., platí ochranné 3 zl. 30 kr., daní 15 zl. Má u sebe chůvu z Bernatic, 9 letou, učedníka Davida Markusa z Kštýnu, 15 letého, 80 letou vdovu Mojžíšovou, která jest v S. rozená a žebra.

11. Seelig Berl z rodu Israel, 48 letý, žena Esterle, 42 letá, syn Šalamoun, 17 letý, dcera Hana, 12 letá, Hindel, 8 letý. Jest hudebníkem, mimo to provozuje obchod peřím a vlnou, jakož i ovčí kůží, ale jen v malém, platí úrok 9 zl., ochranné 10 zl. 40 kr., daní 25 zl., bydlí stále v S. jako jeho předkové, vydělá si ročně 90 zl.

12. Jakub Salomon z rodu Israel, 45 letý, žena Rozina, 40 letá, syn Šalamoun, 18 letý, Mojžíš, 8 letý, Isák, 5 letý, dcera Gittel, 20 letá, Hana, 16 letá, Rossl, 14 letá. Je hudebníkem, při tom provozuje obchod syrovou koží, platí úrok 9 zl., ochranné 8 zl., daní 12 zl., jest v S. rozený, vydělá ročně 90 zl.

13. Isák Firt z rodu Israel, 29letý, žena Dvora, 24 letá, syn Seelig, 4 letý, dcera Ressler, 2 letá, služebník Hindel z Dlouhé Vsi, 18 letý. Obchoduje peřím a vlnou, platí úrok 35 zl., ochranné 8 zl. 40 kr., daní 25 zl., jest v S. rozený, vydělá ročně 160 zl.

14. Isák Sabel z rodu Benjamin, 30 letý, žena Taubele, 22 letá, syn Šalamoun, 1 letý, služebník Fromat z Mlazova, 18 letý. Pálí rosolku (proti čemuž občanstvo protestuje), prodává různé maličkosti, jest rozený v S. jako jeho rodiče, vydělává ročně 75 zl., platí úroků 8 zl., daní 6 zl., dosud však neplatí ochranné.

15. Feissel Samson z rodu Juda, 45 letý, žena Vögele, 40 letá. Bydlí v Dlouhé Vsi (u Sušice), je ředitel a kantor židovské školy a zabijec drůbeže, nemá stáلهo bydlíště, nýbrž měnivě, jest rozený v Dlouhé Vsi, vydělá ročně 60 zl.

Tito židé mají v obecním domě vystavěnou kamennou modlitebnu, platí úroků ročně 18 zl.

Celkem všech velkých i malých židů jest 93, kteří vydělají ročně 1815 zl.

Seznam židů byl vyhotoven ještě 15. května 1783 a 9. září 1786, který podepsán byl purkmistrem Václ. Huttary, primátorem Fr. Kar. Seidlem, radními Samuelem Paulini, Janem Seidlem, Josefem Schifnerem, Janem Würlem, Janem Itzem a syndikem Machem.

V r. 1748 při soupisu lidu dne 20. prosince shledáno v S. 2523 obyvatel (ve vnitřním městě 1736), z toho 76 židů, z nichž bylo 22 ve věku pod 10 let a 54 nad 10 let. V r. 1791 oznámeno krajskému úřadu, že v S. žije 14 rodin žid., 2 synové při otcích, 1 rabin a 1 učitel. V r. 1799 dle zprávy děkana sušického narodilo se v S. 5 židů a nezemřel žádný.

Dle dotazníku, vyplňovaného dne 17. září 1825 pro gymnasijsního profesora Josefa Eichlera z Menšího města Pražského pro chystanou fotografii Čech, bylo v S. ve vnitřním městě 140 křesťanských domů a v nich 1100 křesťanů, 10 žid. domů a v nich 124 židů; na dolním předměstí bylo 160 křesťanských domů a 1023 křesťanů, na hořejším předměstí v 75 domech 595 křesťanů, tedy celkem 375 křesťanských domů a 2842 křesťanů. Byla tu sběrna dopisů, 5 mlýnů, škola a valchy na sukna. V Záluží bylo 10 domů a 54 obyvatel, v Brabčově 5 domů a 34 obyvatel.

Dle seznamu z týchž let bylo v S. 26 rodin žid. v 10 domech, čítající 124 osob. Mezi židy bylo pouze 17 familiantů, ostatní většinou měli pouze povolení k ženění nebo k provozování řemesla, většinou otcové familiantů.

(V r. 1857 bylo v S. 206 židů a v r. 1860 300.)

V r. 1827 přísně nařizováno, aby seznamy židů byly přesně vypracovány, jmenovitě posloupanost narozených synů, jich úmrtí s přiloženým obřezacím a úmrtním listem. Totéž opakováno roku 1829. Konečně r. 1840 gubernium nařídilo nejpodrobnější konsignaci všech židů, kteří v letech 1827—1837 v S. bydleli. Zároveň předložiti se musely listy narození, úmrtí a snubní.

Jak ze seznamů vidno, byli v Sušici židé obytní neboli Schutzjuden und Familianten, pak židé sem vloudiví, „eingeschlichene Juden“, a konečně ti, kteří provozovali tu podomní obchod, ale obytnými byli v jiných městech nebo vesnicích.

Proti těmto stěžovali si zvláště 16. května 1691 zdejší židé, že totiž přespolní židé k městu chodí a jim překážku ve všelikém šmejdu činí; proto nařizeno městskému rychtáři a předměstským rychtářům, aby nepřistojnost tu přetrhnouti hleděli a při městě přespolním židům handlovati nepřipouštěli.

V r. 1757 pak nařizeno samotným židům zdejším, aby neznámé židy u sebe nezdržovali, leda by náležitými pasy opatření byli; pokudž by ale natrefen byl nějaký nemocný žid cizí, aby byl vykázán z města, třeba by i mohl se vykázati pasem.

Židé za ochranu musili platiti obci sušické t. zv. Schutzgeld — ochranné, a mimo to ze žid. domů činži. Ochranné platili r. 1744 140 zl., r. 1764 134 zl., činži r. 1744 40 zl., r. 1764 54 zl. Mimo to musili platiti daně. V r. 1730 žid. kontribučním výběrcím pro kraj prácheňský ustanoven krajským úřadem Abraham David ve Vodňanech, před tím byl jeho otec David Izák. Tehdy platili židé celého kraje za 1 kvartál daní 350 zl. 24 kr. (Liber patenti 1728—1733.)

V r. 1732 měli zaplatiti za 1. kvartál do filiální pokladny v Písku z celého kraje in militari ordinario: za listopad 1732 a prosinec po 126 zl. 49 kr., za leden 1733 126 zl. 49 kr. Za druhý kvartál, in militario ordinario, 109 zl. 56 kr., pro domestiko 251 zl. 51 kr. a zvláštní obnos 300 zl.

V r. 1745 židovstvo v S. dluhuje in militari ordinario za r. 1744 38 zl. 55 kr. V r. 1748 dluhuje za 1. a 2. kvartál za zemřelého Lazara Fürtha 95 zl. 47 kr.

R. 1742 musili platiti 6 zl. kontribuce, jež dána na přilepšenou městským synkům, vyslaným za myslivce na pomoc do Bavor.

Židé musili nositi zvláštní šat, aby byli rozeznáni od křesťanů, v šatech křesť. nesměli choditi.

Tak 30. ledna 1692 magistrát S. nařizuje, že židé nesmí choditi v křesť. šatech, obzvláště v holstuších, nýbrž musí nositi místo holštuchů grezle, aby od křesťanů rozeznáni býti mohli. V r. 1760 dne 26. června nařizuje magistrát rychtáři městskému, aby ihned vsadil do vězení svobodného žida, který nemá pořádně přišitý žlutý výložek. A tu skutečně rychtář přistihl Volfa Kubie. Trest byl mu pro tentokráte odpuštěn, ale odpoledne byli všichni židé pozváni k úřadu, kde se jim ukázalo, jak mají míti přišité výložky, a ihned bylo jim pohroženo, kdo bude přistižen bez výložek, zaplatí pokutu 6 zl. ad carbonam magistratualem.

Židé bydleli v domech v židovské ulici (později ulice Vodičkova zvaná, nyní Vodní), v domech křesť., zvláště na náměstí, nesměli bydleli.

V r. 1664 na Zelený čtvrtek vypukl v S. veliký požár, který zničil mnoho domů ve dvou ulicích, městskou bránu, stodoly, štěpnice, chmelnice a obilí. Za obět padly i domy židovské, a proto židé nastěhovali se do domů křesť. Ale již 6. května 1664 stězuje si děkan S. s kaplanem magistrátu, aby nedáno bylo povolení židům stěhovati se do domů v rynku, kde se chodívá s velebnou svátostí. Židé byli na radnici povo-